

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОСЬТАРИ ВСІХ КРАІВ, ЄДИНАТЕСЬКА

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 143.

ЧЕТВЕР, 18. ГРУДНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, DECEMBER 18th, 1924.

No. 143.

VOL. VI.

Німецький уряд з канцлером Марксом зрезигнував

ПРЕЗИДЕНТ ЕБЕРТ ПРИНЯВ РЕЗИГНАЦІЮ, ОДНАК ПОРУЧИВ МАРКСОВІ ВЕСТИ ДАЛЬШЕ СПРАВИ ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Соціалісти домагаються, щоб в новому правительстві були включені представники їхньої партії.

БЕРЛІН, 16. грудня. — Німецьке правительтво на чолі з канцлером Марксом зрезигнувало вчора вечером. Президент Еберт прийняв резигнацію.

Перед тим, поки Маркс пішов на аудієнцію до Еберта, кабінет уповажив його здержати резигнацію, як що він і Еберт будуть уважати це за поради.

Приймаючи резигнацію Маркса, президент Еберт поручив канцлерові вести справи правительтва до часу, поки не буде утворений новий кабінет.

БЕРЛІН, 15. грудня. — Делегація зложена з соціалістич-

них провідників Дітмана, Гільфердинга, Вельса і Мілера заявила канцлерові, Марксові, що вислід виборів до парламенту робить абсолютно konieczним поширити теперішню правительственну коаліцію вліво, так щоб вона включала й соціалістів.

Соціалісти даліше сказали, що як би роблено спробу поширити коаліцію вправо, так щоб вона включала націоналістів в новому правительстві, то вони активно виступлять проти всякого такого правительтва, так як вони вірять, що воно загрожувало би інтересам Німеччини.

В КИТАЙСЬКОМУ МІСТІ КАЛГАНІ ВИБУХ БУНТ ВІЙСЬКА.

Збунтовані жовніри ограбили склепи, банки і почтовий уряд та наробили великої шкоди Американцям.

ПЕКИН, Китай, 16. грудня. — В часі несприятливих своїх командантів китайські жовніри в Калгані збунтувалися вчора вечером і спалили три бізнесові блоки та ограбили склепи, почтовий уряд і банки.

Калган є важним бізнесовим містом і лежить 125 миль на північний захід від Пекіну.

Кілька американських фірм, включаючи "Standard Oil Co" і "Liggett & Myers" понесли великі втрати. Життя Американців і інших чужинців пошкоджено в спокою, однак кількох Китайців розстріляно. Американці в Калгані збирають тепер урядові відомості

про згадану подію і підчеркують її грозу.

Закордонні легатції звернулися з просьбою до пекинського правительтва, щоб воно вислало військо до привернення порядку.

Всі китайські цивільні урядники втікли з Калгану.

СТРАТИЛИ БУВ. СКАРБНИКА ПРЕЗИДЕНТА КИТАЮ.

ПЕКИН, 16. грудня. — Тут страчено вчора Лі Єн Чінга, який був особистим скарбником президента Цао Куна під час його правління. Він був признаний винним за злочинне надуживання фондів.

ЛОРД ЕЛЕНБІ ДІСТАВ ВІД ЄГИПТЯН ЗАГРОЖУЮЧИЙ ЛИСТ.

Десятьнайцятьох з 42 людей, арештованих в звязку з убійством генерала Стека, випущено на волю.

ЛОНДОН, 17. грудня. — Делегация до "Дейлі Мейл" доносить, що лорд Еленбі, британський високий комісар для Єгипту, перед своїм від'їздом з Каїра до Александрії отримав лист, загрожуєчий його життю і підписаний "Чорною Рукою".

Каїрський кореспондент "Дейлі Телеграф" повідомляє, що велика більшість британських і інших закордонних урядників рішили використати свій вільний вибір і подишити службу в Єгипті слідуючого квітня.

них недостаточними, а єгипетський закон не каже увязнювати для охоронних мійр.

Між освободженими є трох послів до парламенту. Тут розуміють, що міністер внутрішніх справ роспичне проти одного з них доходження.

Цим послом є Макрем Бей Обейд, якого називав бувший преміер Загдула Паша "своїм духовним сином". Як обвинувачення проти нього буде виставлено це, що він виголошував підбурюючі промови.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ЮГОСЛАВІЇ РОСПУЩЕНА.

БЕЛГОРОД, Югославія, 17. грудня. — Перший крок в напрямі роспущення Комуністичної Партії в Югославії був зроблений, коли партійний орган зівас засеквестрований.

ВІДПОВІДЬ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ НА ПРОТЕСТ ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

Американське правительтво заявляє, що має право колектувати воєнні репарації з Німеччини.

ВАШІНГТОН, 16. грудня. — Злучені Держави вислали до Великої Британії рішучу ноту, в якій відмовилися признати британський спротив проти заплачення Злученим Державам воєнного відшкодування з німецького репараційного фонду.

В наслідок такого американського становища і відношення інших альянтів, які попирають Злучені Держави, Велика Британія зажадає, щоб спір предложити світовому судові для арбітражі.

Злучені Держави виступлять проти такої просьби, але як Франція і інші альянти піддержать в цій Британію, вони можливо також згодяться. Велика Британія опирає своє становище на двох точках:

- 1) Злучені Держави не є учасником Версальського договору.
 - 2) Вони можуть сколектувати своє відшкодування, як це зробила Британія і інші держави, через задержання німецького майна, захопленого підчас війни.
- В своїй ноті американське правительтво відповіло на ці точки між иншим так:
- 1) Злучені Держави мають таке саме право колектувати репарації на підставі свого сепаратного договору з Німеччиною, яке мають альянти на підставі Версальського договору.
 - 2) Договір Доса застерігає для Злучених Держав рівне право з альянтами до грошей з репараційного фонду.

БОРОТЬБА З НЕПИСЬМЕННІСТЮ.

ХАРКІВ. — Число неписьмених по статистичним даним 1920 р. вносило для всієї України 3,364,670; тепер це число зменшилося до 2,775,000.

За 1923 — 24 шкільний рік науково грамоти 229,329 осіб. Найкраще боротьба з неписьменністю ведеться на Одещині, найгірше — на Катеринославщині і Півтавщині.

По всій Україні нараховується 7,841 шкіл для грамотних і 417 шкіл для малограмотних. Найбільше їх на Одещині, найменше на Півтавщині.

Забезпеченість підручниками в школах для неграмотних становила в містах 80 проц., на селах від 40 до 45 проц. Кошти ліквідації неписьменности складаються з дотацій

Делегация англійських робітників у Харкові

ДЕЛЕГАЦІЯ У ГОЛОВИ ВУЦІВК. ПЕТРОВСЬКОГО.

ХАРКІВ, 26. листопада. — Вчора в день англійської делегации трейд-юній, що прибула до Харкова, відвідала голову ВУЦІВК. т. Петровського. Під час відвіданя секретар делегации т. Фред Брамлі особливо цікавився загальним станом України та органами влади, а також тим, як ставляться робітники та селяне до радянської влади.

"Задовольнивши їх прохання на першу групу запитань, — сказав т. Петровський, — звичайно, не міг скаржувати, як ставляться працюючі мафи до радянської влади, бо сам є її представником. Але я навіть делегации довідки про підсумки виборів до сільрад та райвиконкомів, де в виборах брало участь від 60 до 70 проц. селянства".

Далі товариші делегати зацікавилися справою оподаткування селянства. Тов. Петровський повідомив, що на Україні бідняцькі господарства майже не оподатковуються. Що-ж до заможних господарств, то вони платять податок пропорційно до своїх прибутків. Цю відповідь делегация

вислухала з очевидним задоволенням.

Потім розмова торкнулася особистого складу вищих урядових органів УСРР, з'окрема президії ВУЦІВК. Делегация були представлені члени президії, причім англійських товаришів було повідомлено, що ці товариші є робітниками й селяне з походження, а нині вони поставлені на чолі керівничих урядових органів УСРР.

Далі делегация оглянула будинок ВУЦІВК. і між иншим висловила задоволення з приводу всього того, що їй довелося побачити в Харкові, столиці України.

Після того делегация попрощалася з т. Петровським.

ДЕЛЕГАЦІЯ У ГОЛОВИ РАДНАРКОМУ ЧУБАРЯ.

Сьогодні делегация англійських трейд-юній відвідала голову Ради Народних Комісарів України, тов. В. Я. Чубаря.

Розмова тривала біля години. Делегация цікавилася загальним станом України, з'окрема станом сільського господарства, садівництва, огородництва, станом української промисловости та тим, як вона обслуговує потреби сільсько-

ЧЕРВОНІЙ ПРАПОР НА РАДЯНСЬКІЙ АМБАСАДІ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 16. грудня. — В неділю рано на радянській амбасаді в Парижі ввішено святочно червоний прапор Союзу Соціалістичних Радянських Республік.

Орхестра грала "Інтернаціонал", який є радянським урядовим гимном, а зібрані співавали слова гимну.

Амбасадор Леонід Красін виголосив коротку промову.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ НА ЛИТВІ.

БЕРЛІН, 15. грудня. — Делегация з Ковна доносить, що на Литві переводяться масові арештування комуністів. Дотепер арештовано кількадесят комуністів і робітничих діячів. Литовська поліція каже, що викрила протидержавний заговор, який мав на цілі повалити теперішнє правительтво і встановити радянську форму правління.

БУДЕ АМБАСАДОРОМ ДО ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

ТОКІО, Японія, 17. грудня. — Тут оповіщено вчора, що Тсуноо Мансудзіра, віцеміністер закордонних справ, є приємливий для Злучених Держав як японський амбасадор. В короткому часі він займе свій новий пост.

державного і місцевого бюджету, відраховань професійних організацій, селббудинків і приладкових приходів, але ці кошти є невистарчаючі.

В АЛЬБАНІЇ ВИБУХЛО ПОВСТАННЯ ПРОТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Повстанці заняли Скутари і наступають на Тірану. — В полудневій Альбанії проголошено воєнний стан.

РИМ, 17. грудня. — Настіпші тут відомости кажуть, що революція в Альбанії прибрала грізні розміри.

Повстанці захопили Крою і наступають на Тірану, столицю Альбанії. Інша делегация каже, що повстанці заняли Скутари.

Звідомлення з Сальоніки подають, що в цілій полудневій Альбанії проголошено воєнний стан і що повстання має сильне поширення серед католицьких племен.

В Тірані суд засудив бувших преміерів Ахмета Зогу, Алі Вриоміса і Ахмета Ферляці на 10 років в'язниці кожного і

skonфіскував їх майно на рік держави.

Безпосередня делегация з Тіраною говорить: "Повстанці банди перейшли північний кордон, добре узброєні в машинній карабині й артилерію, і наступають в напрямі шістьох мійст".

Звідомлення з Білгороду кажуть, що бувший преміер Ахмед Зогу стоїть на чолі повстання, що-б відібрати владу, яку він втратив підчас повстання минулої весни.

Повстання є чисто внутрішньою аферою, хоч Зогу уживає наємних чужинців. Сусідуючі держави рішили не мішати до повстання в Альбанії.

АЛІАНТСЬКА КОМІСІЯ КАЖЕ, ЩО НІМЕЧЧИНА УЗБРОЮЄТЬСЯ.

ПАРИЖ, 12. грудня. — Звіт міжальянтської військової контрольної комісії в Німеччині викликав в політичних кругах Франції поважне занепокоєння.

Він виказує, що Німеччина може виставити кожної хвили 500-тисячну армію, хоч на підставі Версальського договору збройну силу Німеччини обмежено до 100 тисяч людей.

В звіті сказано даліше, що в Німеччині знаходяться тайні склади армат, машинних і звичайних карабинів та амуніції, що було все вироблене по

заключенню Версальського договору.

Від початку своєї контролю до тепер міжальянтська військова комісія знищила 33,000 армат, 87,000 машинних карабинів і більше як 5,000,000 звичайних карабинів.

ЕСТОНСЬКИЙ ПРЕМІЕР ЗРЕЗИГНУВАВ.

РЕВАЛЬ, Естонія, 13. грудня. — Преміер естонського правительтва др. Аксель зрезигнував, подавши за причину свого уступлення лихий стан здоров'я.

КАНДИДАТИ Р.П.А. ФОСТЕР І ГІТЛОВ ДІСТАЛИ 33,316 ГОЛОСІВ.

ШКАГО, 13. грудня. — В п'ять тижнів від часу, як відбулися вибори в Злучених Державах, Центральний Виконавчий Комітет Робітничої Партії Америки може врешті проголосити, кількох голосів дістали кандидати тої партії на уряд президента і віцепрезидента, У. З. Фостер і Б. Гітлов.

В 13 стейтах зі всіх 14, де їх кандидатури були на урядових балотах, кандидати Робітничої Партії дістали 33,316 голосів. На поодинокі стейти це число голосів поділяється так:

Нью Йорк	8,244
Міннесота	4,406
Айова	4,037

Висканзін 3,760
Пенсильвенія 2,735
Мессачусетс 2,636
Іллінойс 2,622
Нью Джерсі 1,540
Індіяна 987
Вашінгтон 761
Калорейдо 561
Норт Дакота 370
Монтана 357
Разом 33,316

СЕСІЯ РАДИ ЛІГИ ЗАКІНЧИЛАСЯ.

РИМ, 15. грудня. — Вчора закінчилася тут сесія ради Лиги Націй, що була скликана в цілі введення в життя мирового протоколу і пороблення приготувань до скликання розоружної конференції.

диноними, задля яких скликано сесію ради Лиги, то проте на домагання британського міністра закордонних справ, Чемберлейна, цих справ на сесії навіть не порушувано а відложено їх до мартової сесії ради Лиги Націй.

В ДНЯХ 16--20 ГРУДНЯ ВІДБУВАЄТЬСЯ ВЕЛИКИЙ БАЗАР В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ